

Rietvogels en beheer noordelijke randmeren

Inhoud

Aanpak onderzoek

Soortbesprekingen deel I

- Roerdomp
- Purperreiger
- Snor
- Rietzanger

Soortbesprekingen deel II

- Grote Karekiet

Aanpak onderzoek - gegevensverwerking

Bronnen

Topografische kaart

Luchtfoto's: Google Earth, historische luchtfoto's provincie Flevoland, vliegtuigfoto's

Hoogtekaart

Wind en peildynamiek: strijklengtekaarten

Waterpeilgegevens

Vogelinventarisatiegegevens

Terreinkenmerken per oevertraject van 400m

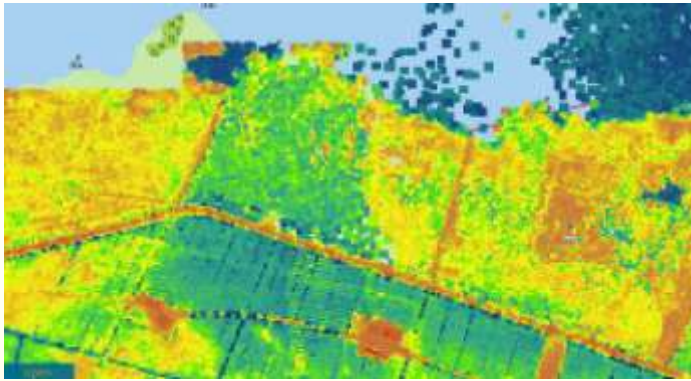
waterpeil: zonering waterriet, inundatieriet, droog riet
schaal/breedte, oppervlakte, randlengte (oever)

rietleeftijd: gemaaid riet, overjarig riet

peildynamiek: strijklengte

wilgopslag

Aanpak onderzoek – inventarisatie terreinkenmerken

Aanpak onderzoek – analyse & advies per soort

Bespreking per (kwalificerende) soort

1. Achtergrond: terreineisen Nederland
2. Voorkomen noordelijke randmeren:
  1. aantal en verspreiding
  2. confrontatie N2000-doelen
3. Analyse:
  1. sturende factoren
  2. draagkracht
4. Adviezen: maatregelen en perspectieven
(maaibeheer, inrichting, peilbeheer)

Roerdomp – terreineisen

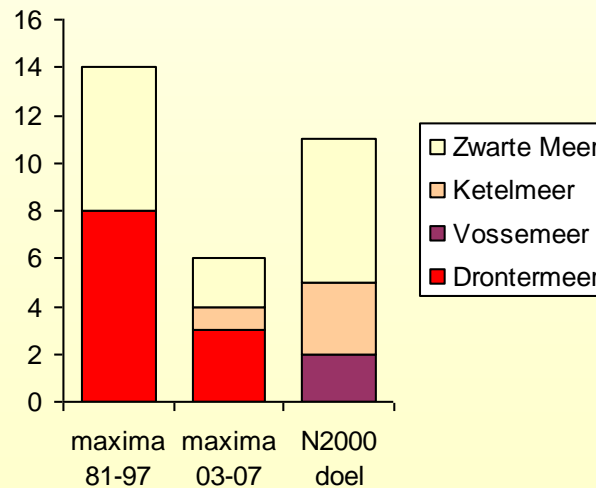
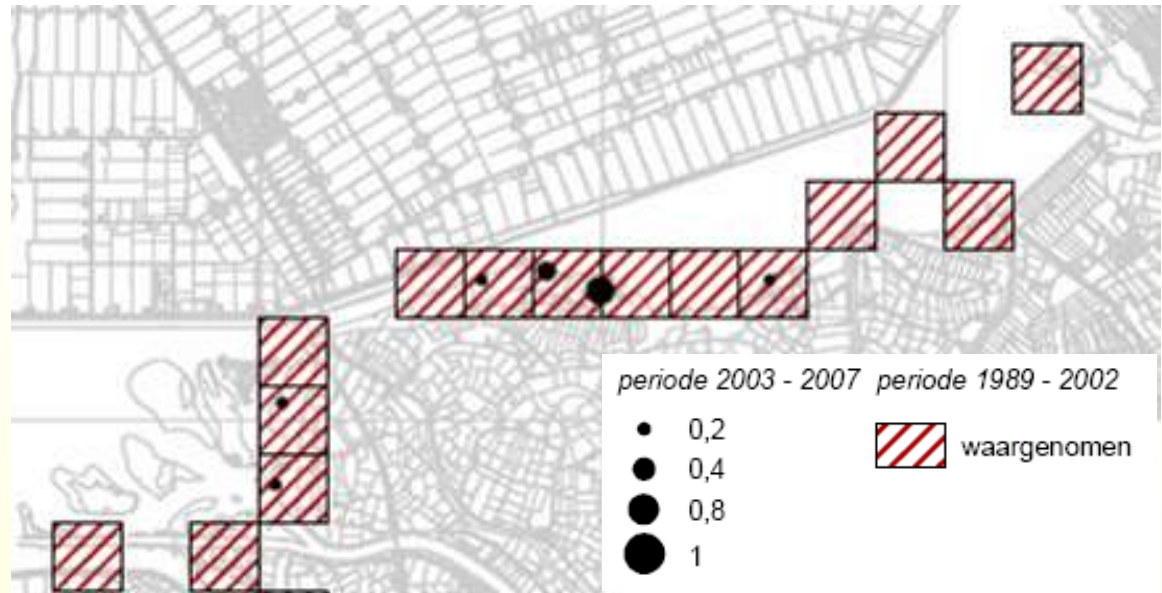
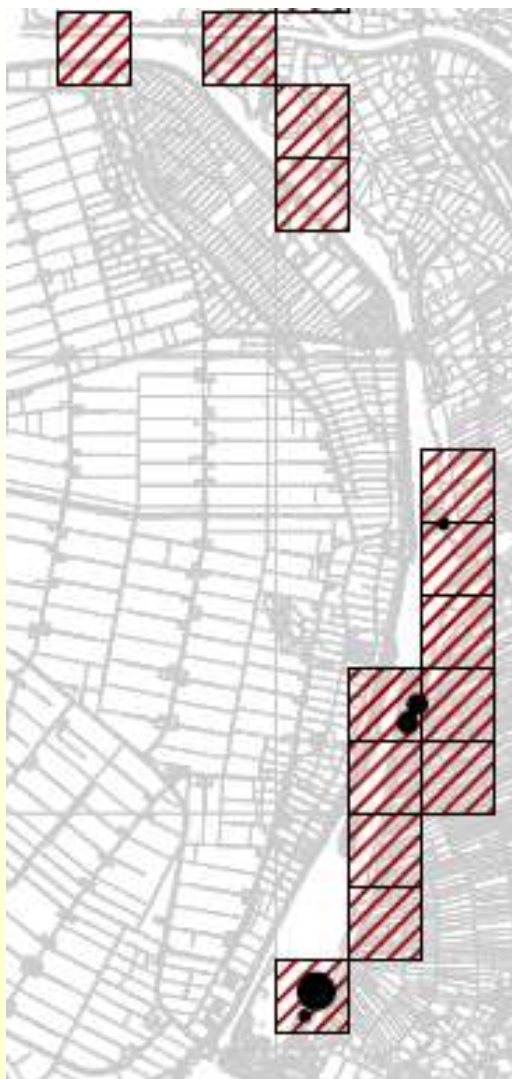

Rietveld Elburg, juni 2007 (AW), Roeromp (vogeldagboek.nl)

Nesthabitat: overjarig (minimaal 3-4 jaar oud), minimaal 2 m hoog en 50 m breed, (deels permanent) in water staand rietmoeras.

Foerageerhabitat: overjarige moerasoevers, minimaal 3-6 m breed en minimaal 1 m hoog en/of moeraszomen langs extensief grasland/hooiland over een lengte van minimaal 1,1 km binnen een traject van 2 km.
(op basis van onderzoek in steekproef moerasgebieden in Nederland).

Roerdomp – aantal en verspreiding

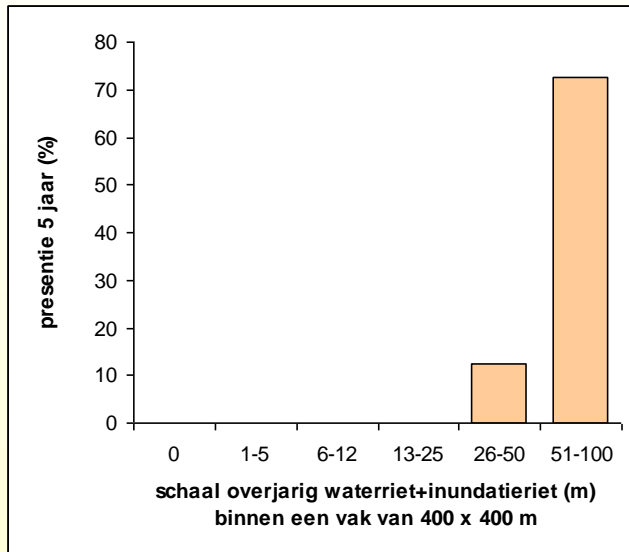

Aantallen en doelen

N2000 doel
 Zwarte Meer: 6
 Ketel/Vossemeer: 5

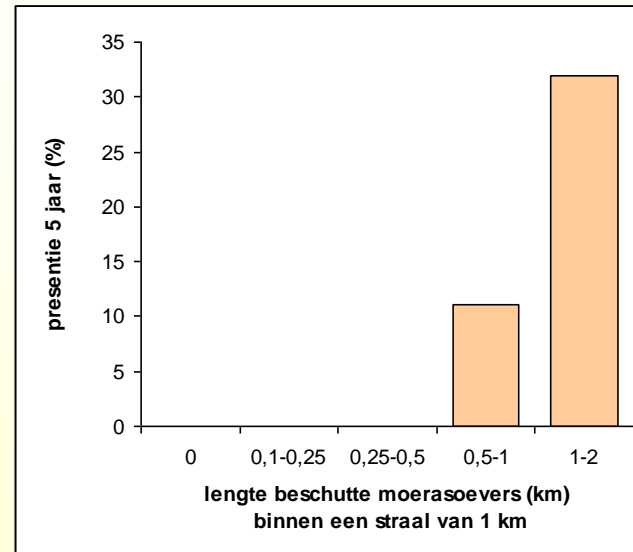
Roerdomp – sturende factoren

Nesthabitat 2003-2007

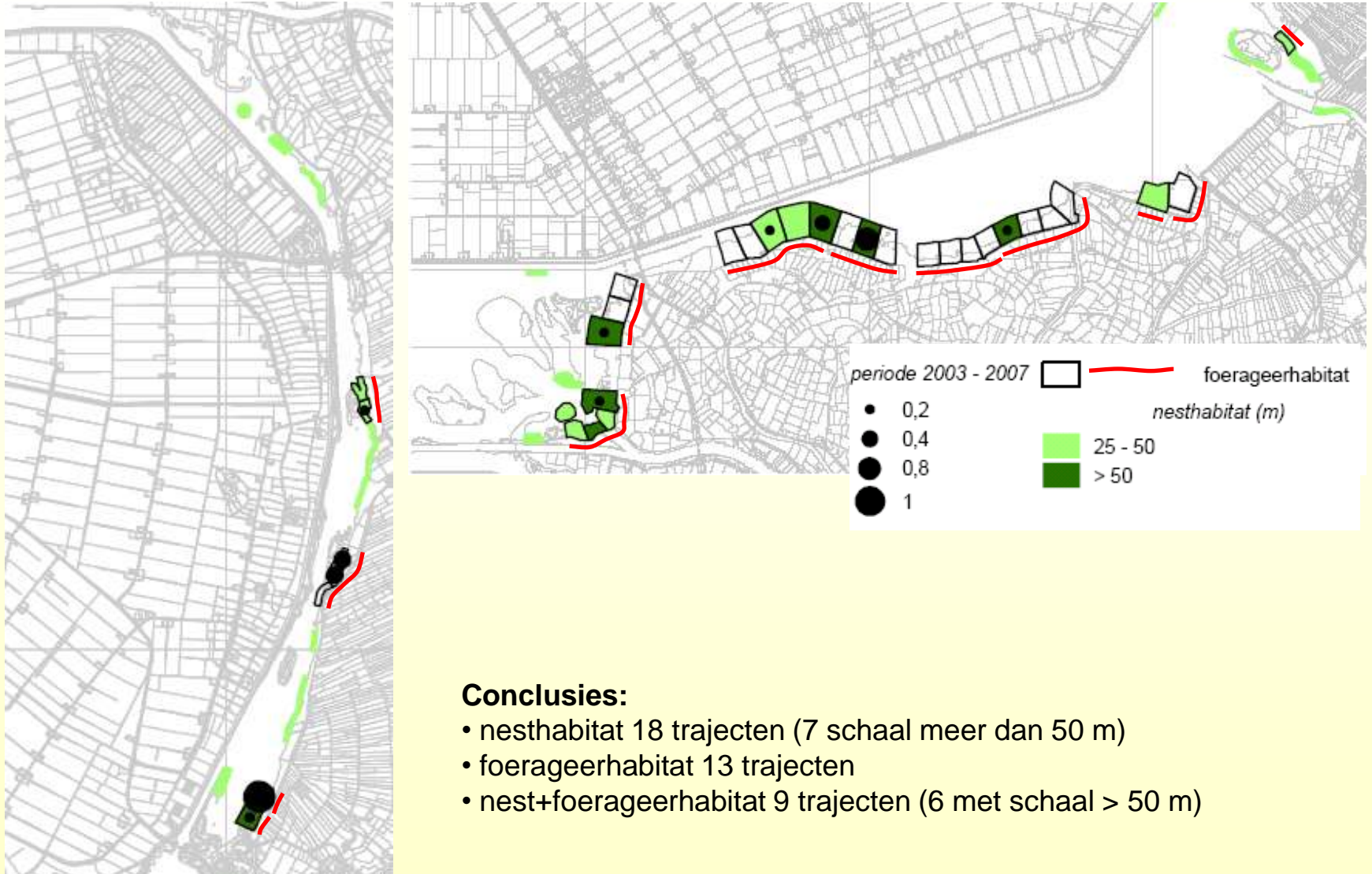
Drempelwaarde 30 m

Foerageerhabitat 2003 - 2007

Drempelwaarde 750 m binnen 1km

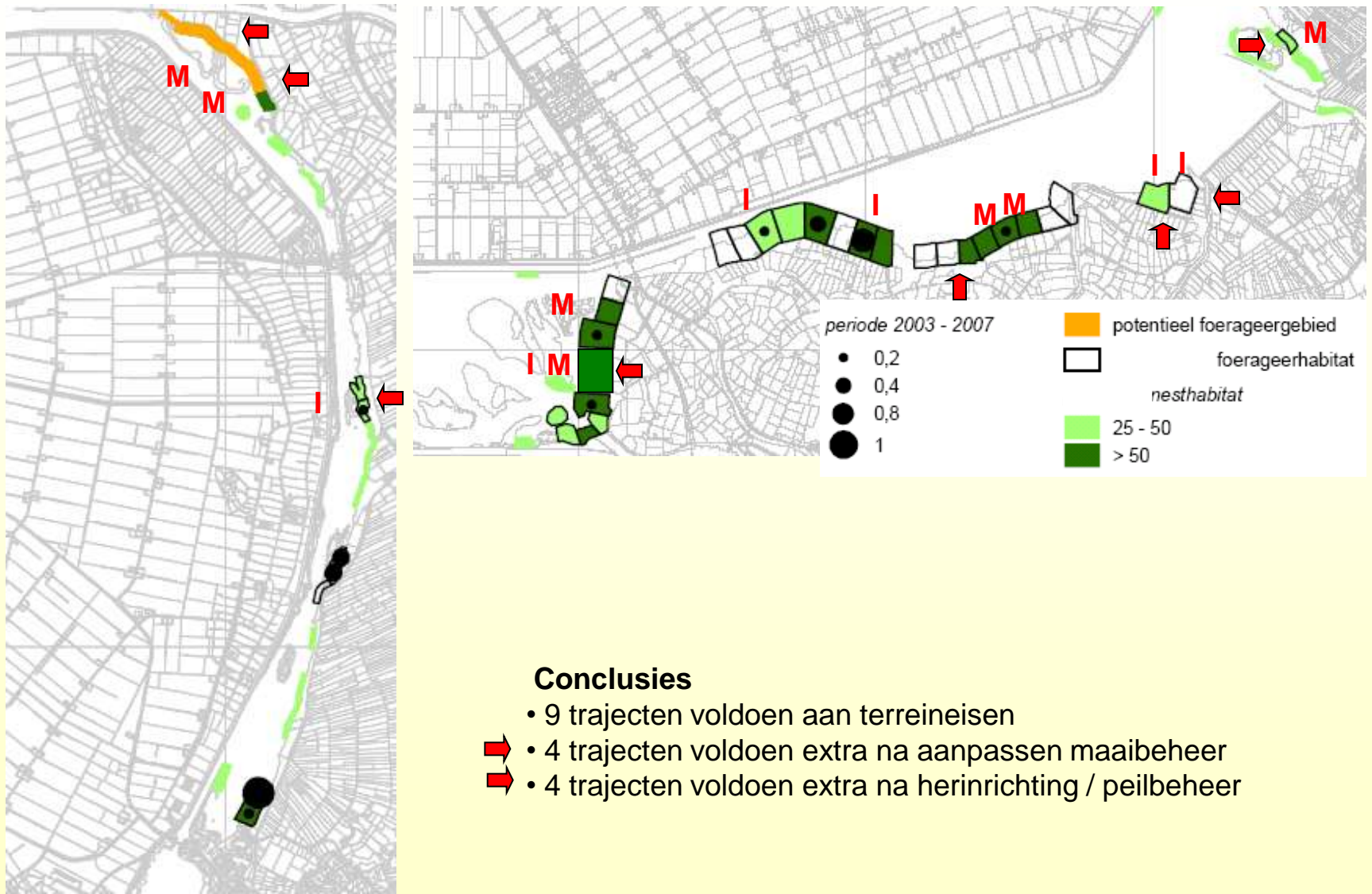
Roerdomp – draagkracht

Conclusies:

- nesthabitat 18 trajecten (7 schaal meer dan 50 m)
- foerageerhabitat 13 trajecten
- nest+foerageerhabitat 9 trajecten (6 met schaal > 50 m)

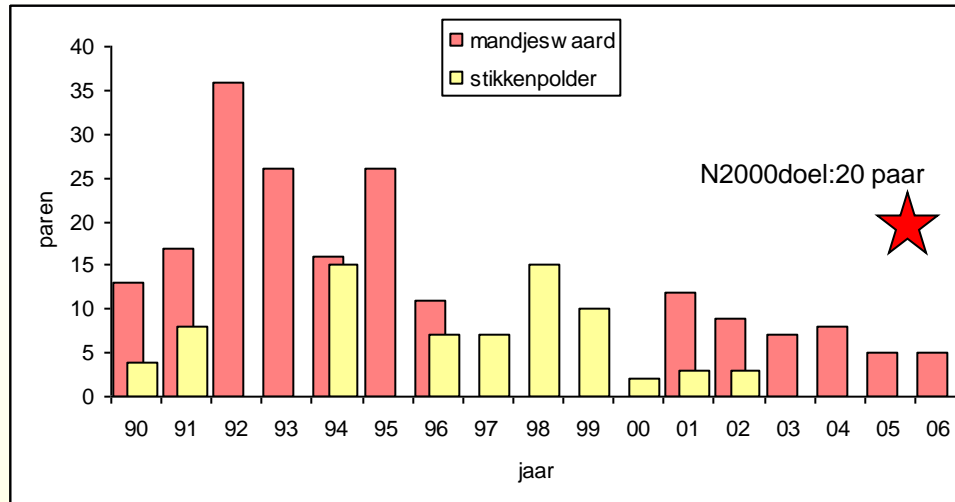
Roerdomp – maatregelen en perspectieven

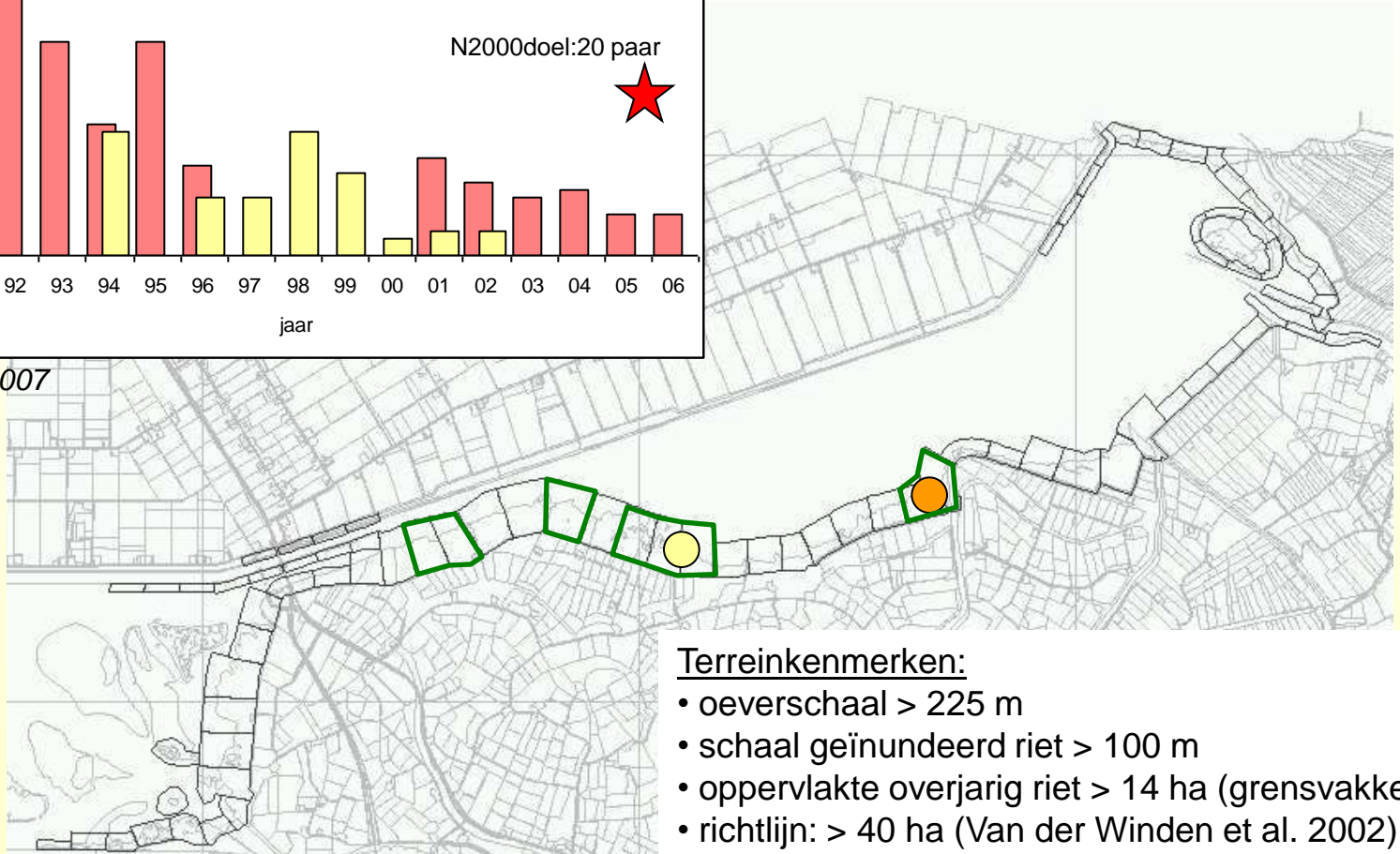
Conclusies

- 9 trajecten voldoen aan terreineisen
- ➔ • 4 trajecten voldoen extra na aanpassen maaibeheer
- ➔ • 4 trajecten voldoen extra na herinrichting / peilbeheer

Purperreiger – aantal en verspreiding

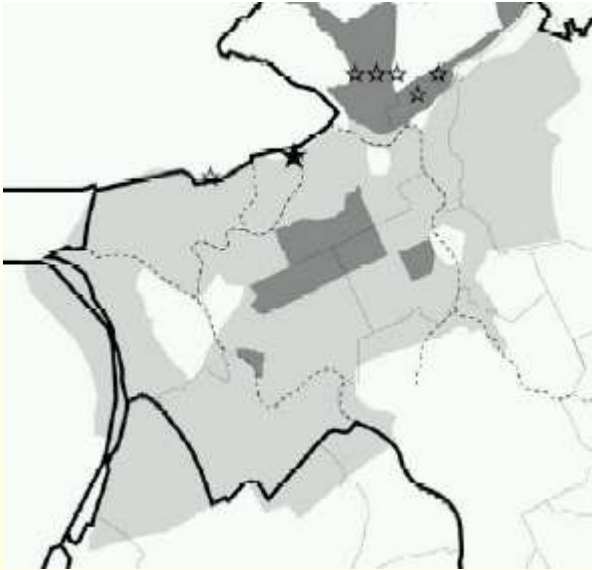

aantal 1990 - 2007

verspreiding 2003 - 2007

Purperreiger – maatregelen en perspectieven

*Foerageergebied Kampereiland, Polder Mastenbroek e.o.
(Van der Winden & Van Horssen 2001)*

Oorzaken achteruitgang

Verdroging broedlocatie?
Riet te kleinschalig door maaibeheer?
Predatie?
Verlies foerageerhabitat?

Maatregelen broedgebied:

Opschalen overjarig nat rietland:
breedte 150 > 225 m,
oppervlakte 14 > 20 ha

Maatregelen foerageergebied:

Binnendijkse “Zouweboezems”?

Gericht onderzoek nodig!

Snor – terreineisen

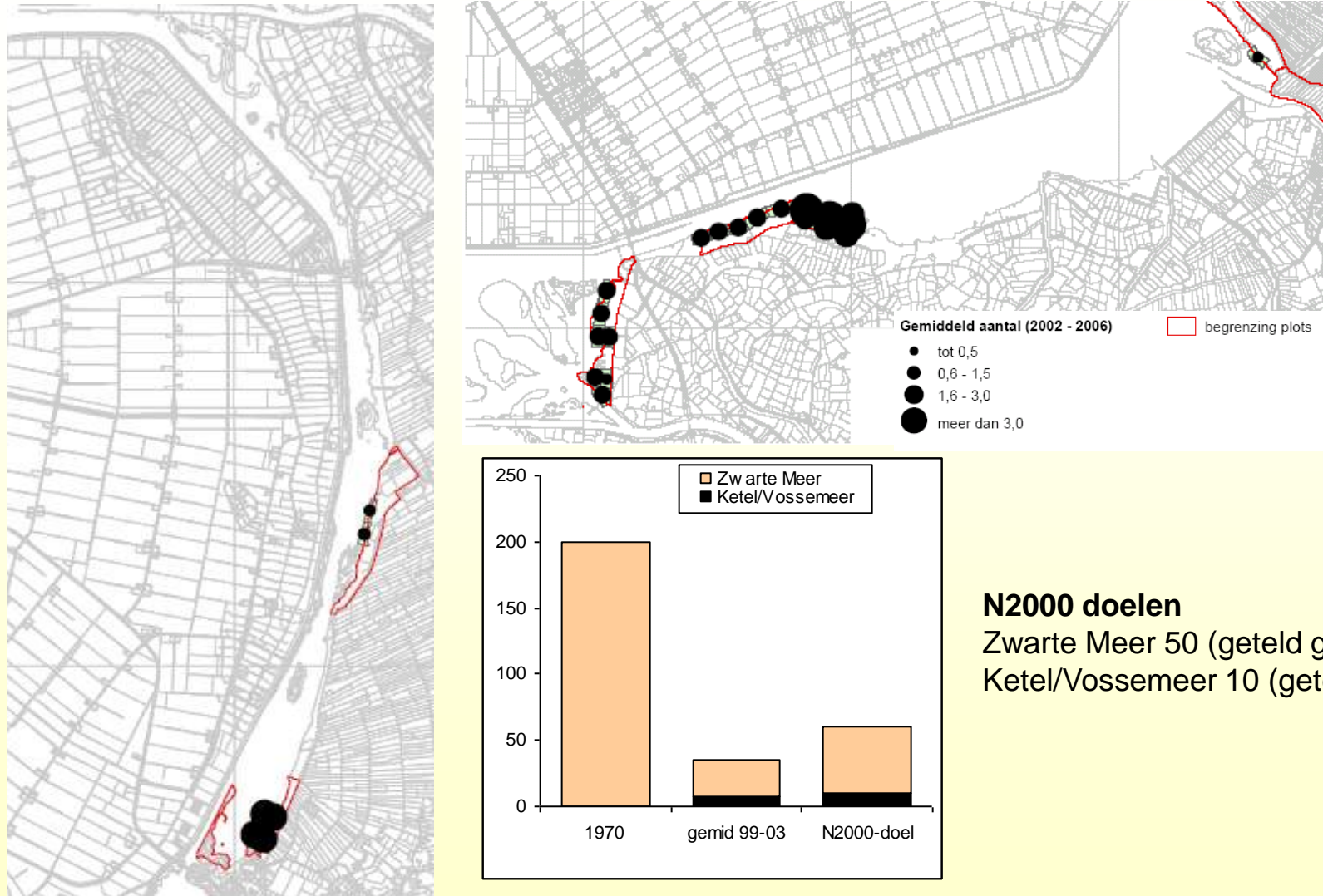

Oeverzeggerrietland , Jagersveld NH (april 1982), Snor

Terreineisen (op basis van onderzoek NL):

- *hoogte*: opgaande helofyten (1,5-2 m hoog),
- *waterpeil*: geïnundeerd (winter / voorjaar),
- *leeftijd*: minimaal 3 jaar oud,
- *gelaagdheid*: moerasvegetatie met kniklaag / onderlaag,
- *schaal*: breedte minimaal 12,6-25 m
- *oppervlakte* gemiddeld 0,33 ha

Snor – aantal en verspreiding

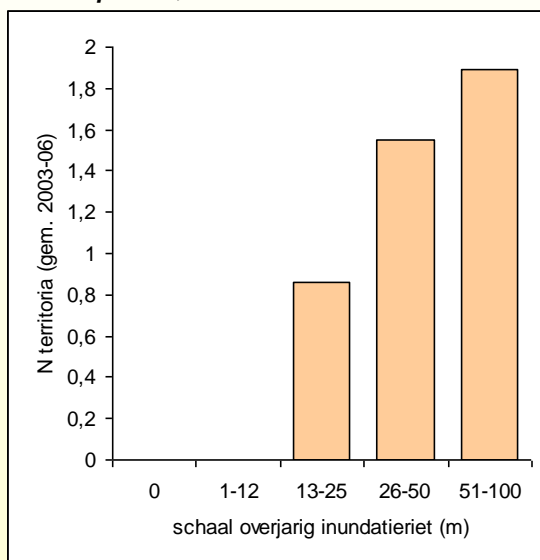

verspreiding in BMP-plots 2003 - 2007 aantal noordelijke randmeren

N2000 doelen
 Zwarte Meer 50 (geteld gem. 27);
 Ketel/Vossemeer 10 (geteld gem. 8)

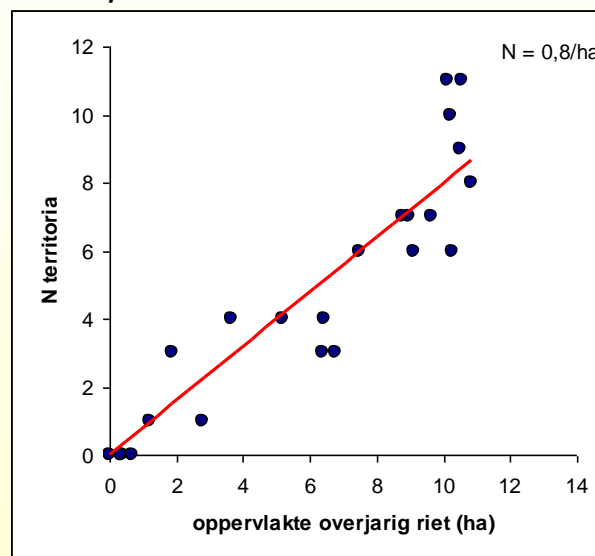
Snor – sturende factoren

Schaal inundatieriet
BMP-plots, vakken 400 x 200 m

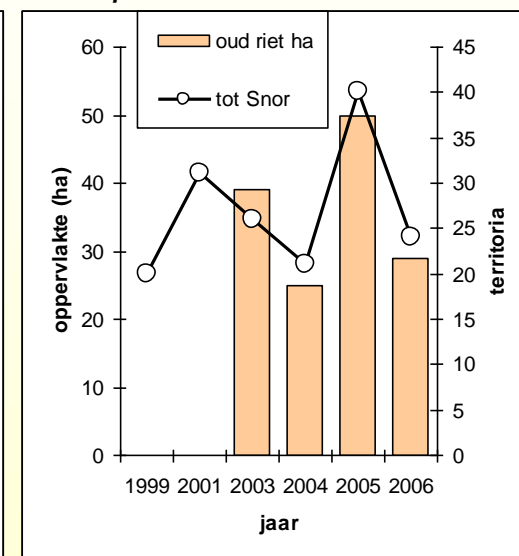
Drempelwaarde 25 m

Oppervlakte overjarig riet
BMP-plot Zwarte Meer

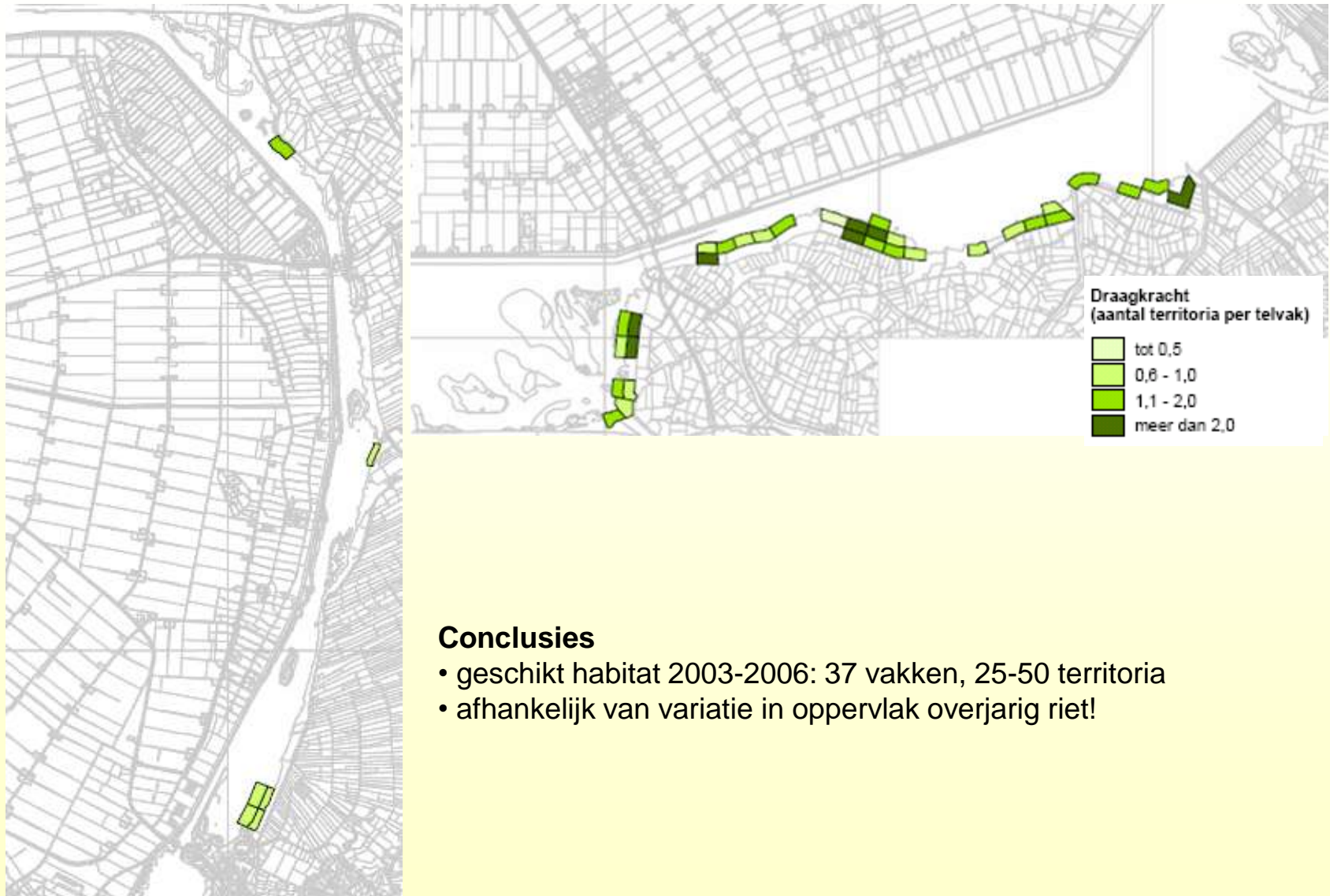

Drempelwaarde ca. 1 ha

Aantallen en maaibeheer
BMP-plot Zwarte Meer

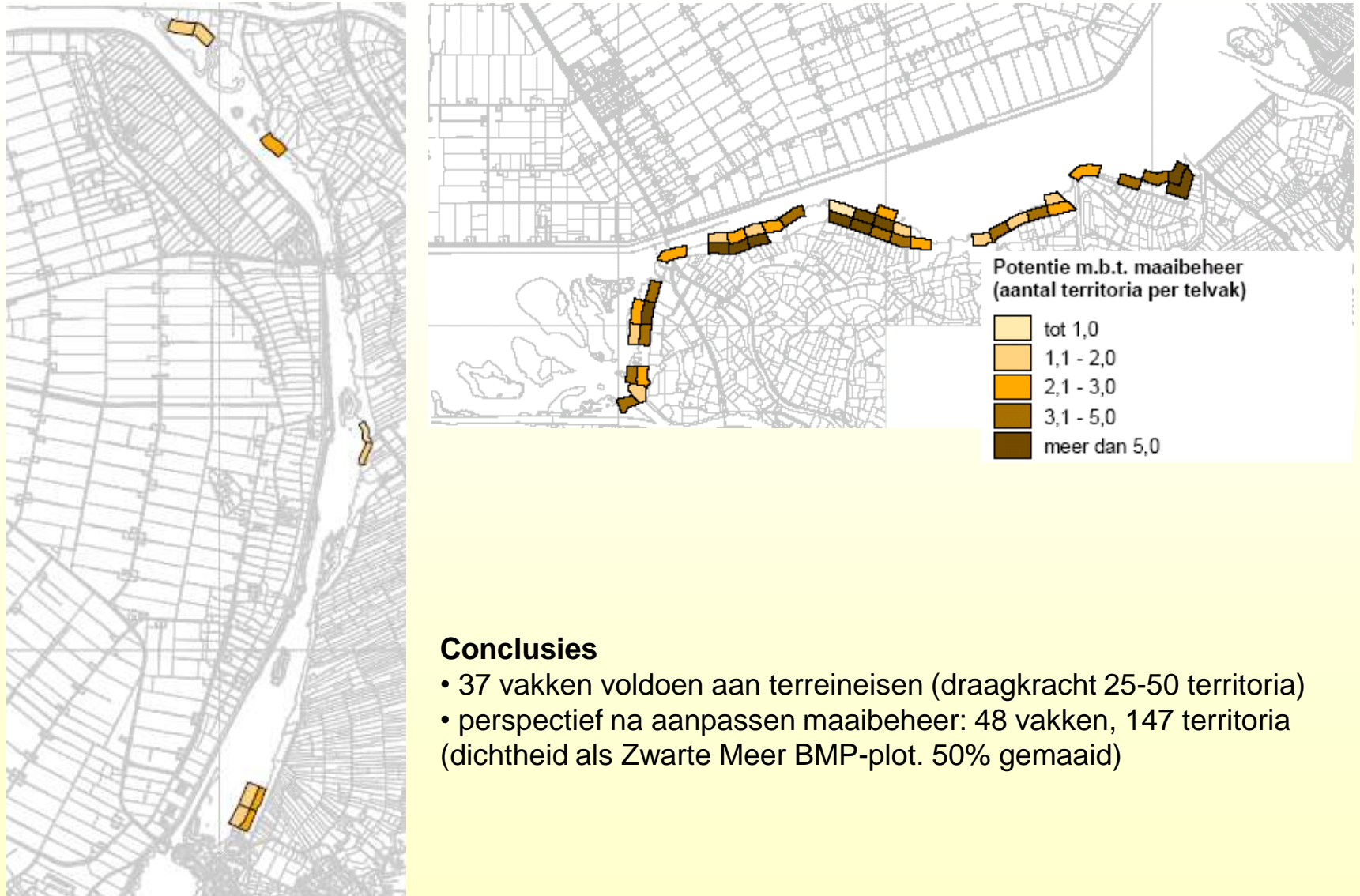
Snor – draagkracht

Conclusies

- geschikt habitat 2003-2006: 37 vakken, 25-50 territoria
- afhankelijk van variatie in oppervlak overjarig riet!

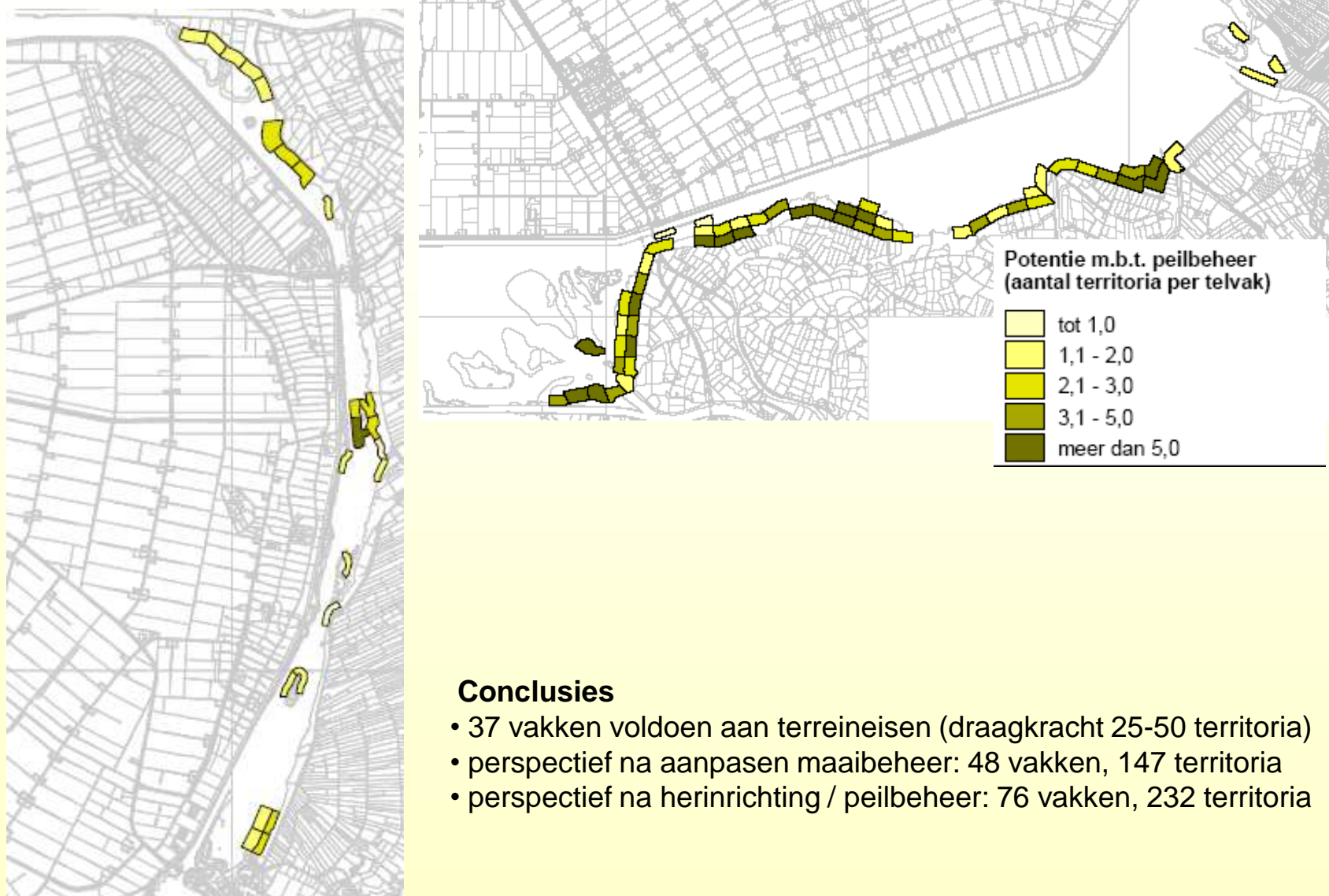
Snor – maatregelen en perspectieven maaibeheer

Conclusies

- 37 vakken voldoen aan terreineisen (draagkracht 25-50 territoria)
- perspectief na aanpassen maaibeheer: 48 vakken, 147 territoria (dichtheid als Zwarte Meer BMP-plot. 50% gemaaid)

Snor – maatregelen en perspectieven inrichting/peilbeheer

Conclusies

- 37 vakken voldoen aan terreineisen (draagkracht 25-50 territoria)
- perspectief na aanpassen maaibeheer: 48 vakken, 147 territoria
- perspectief na herinrichting / peilbeheer: 76 vakken, 232 territoria

Rietzanger – terreineisen

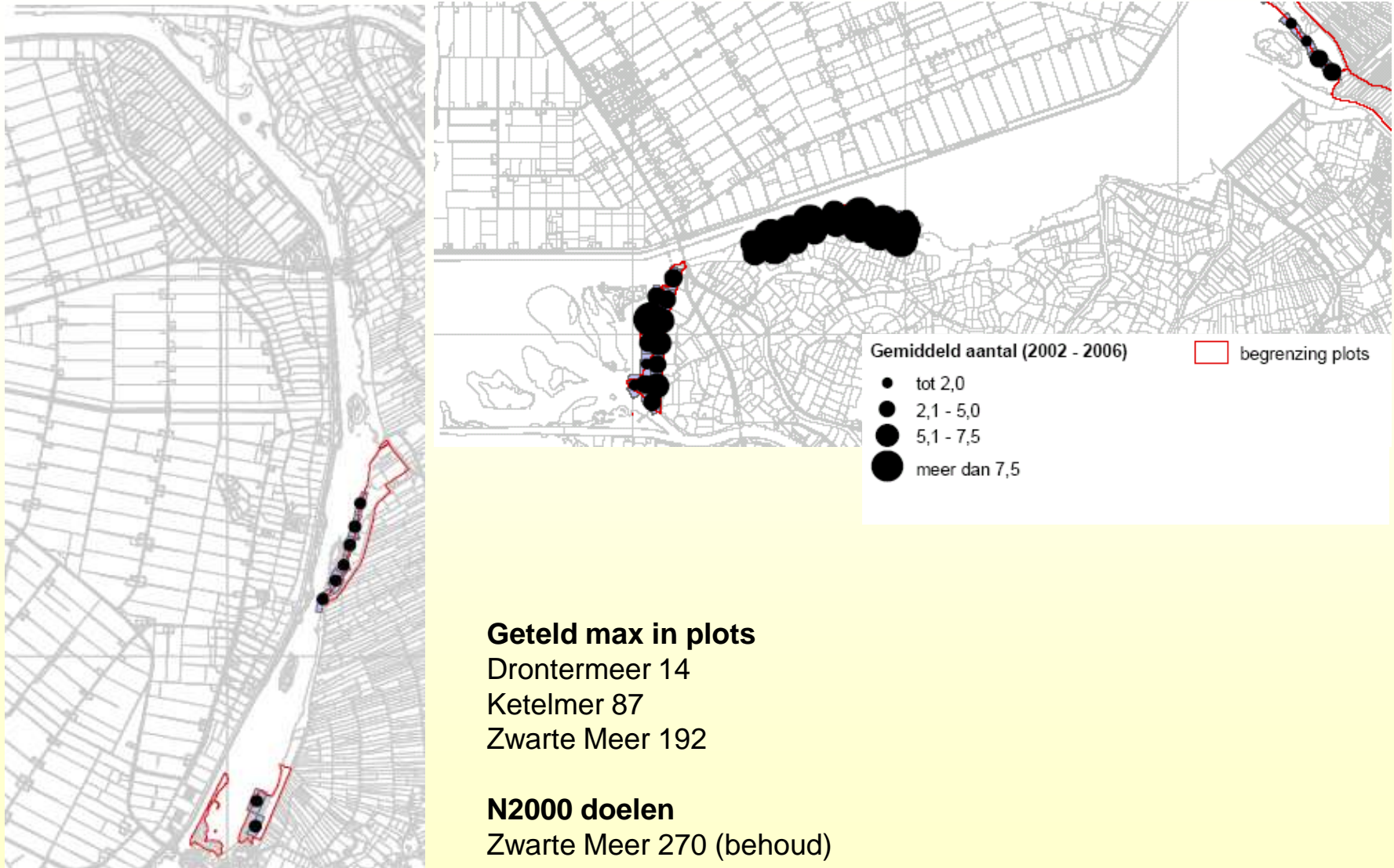

Rietveld Elburg, juni 2007, Rietzanger

Terreineisen (op basis van onderzoek NH):

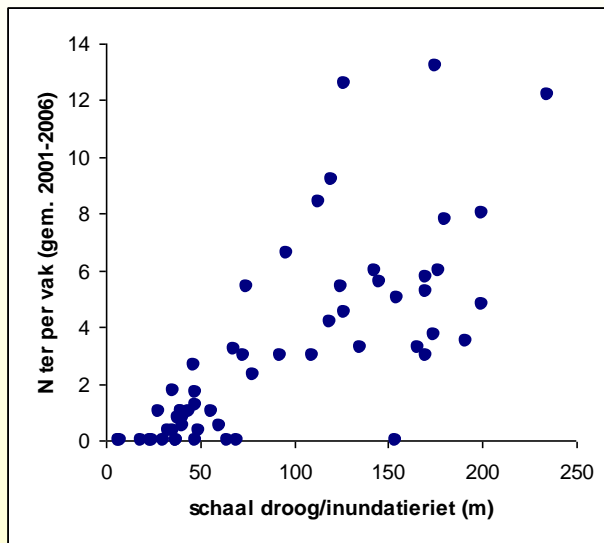
- *hoogte*: moerasvegetatie/ruigte 1-2 m hoog,
- *waterpeil*: droog of geïnundeerd,
- *leeftijd*: minimaal 1 jaar oud,
- *gelaagdheid*: kniklaag / strooisellaag,
- *schaal*: breedte minimaal 4-6 m
- *oppervlakte* gemiddeld 0,1 ha

Rietzanger – aantal en verspreiding

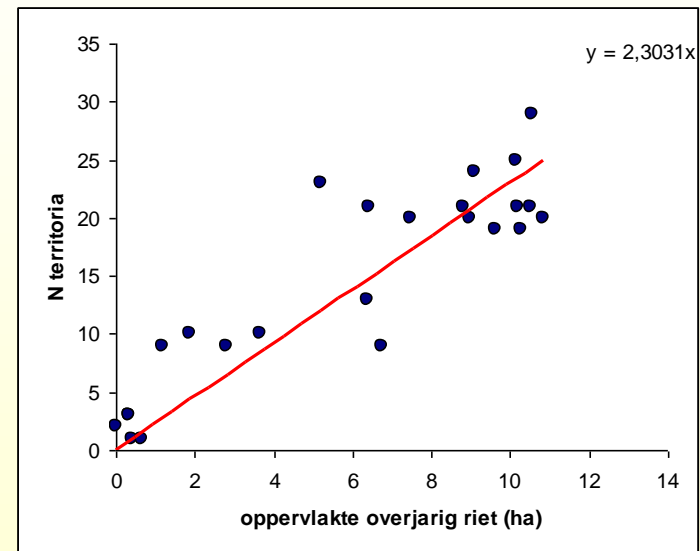
Rietzanger – sturende factoren

Schaal droog/inundatieriet
BMP-plots, vakken 400 x 200 m

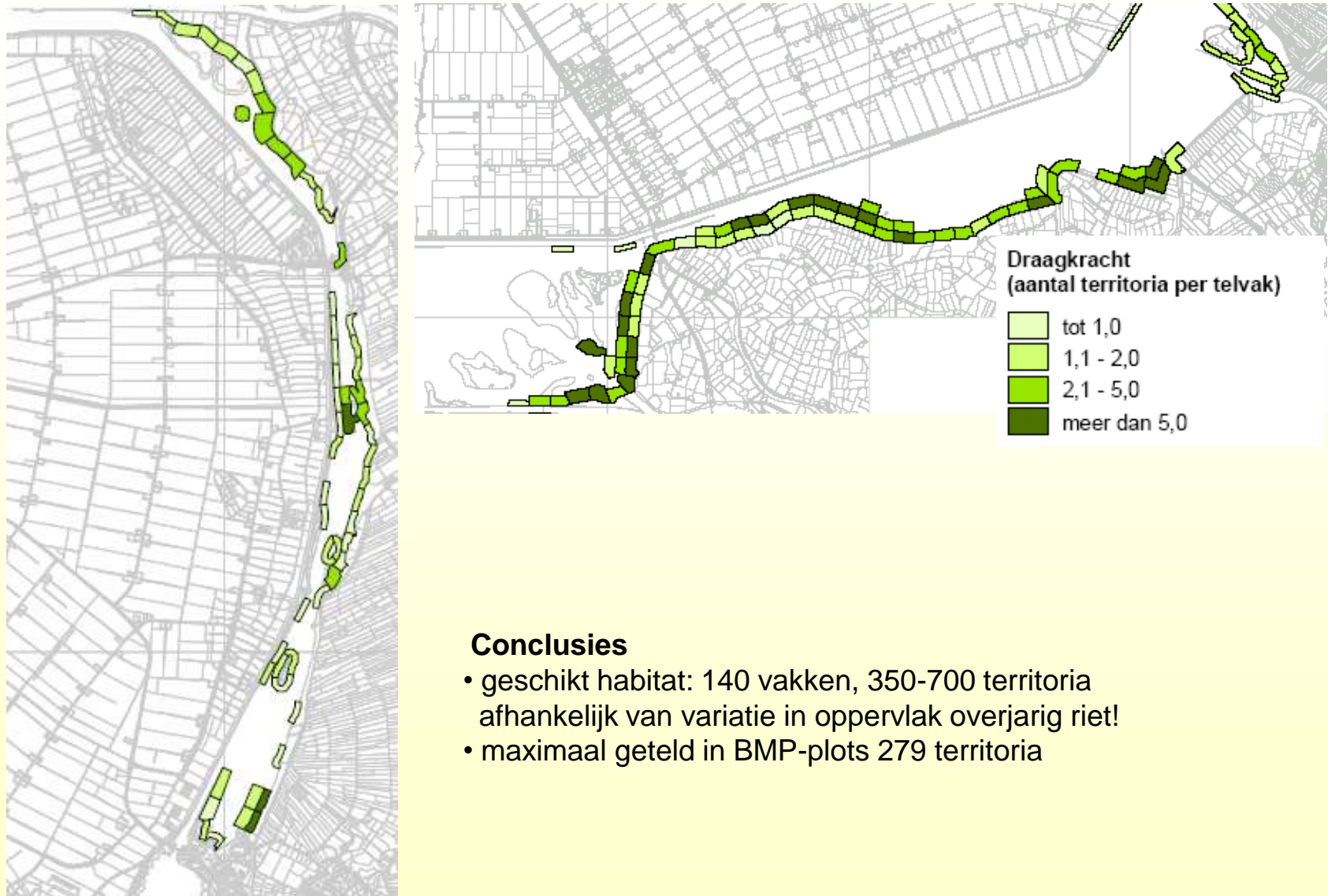
Drempelwaarde 30 m

Oppervlakte overjarig riet
BMP-plots, vakken 400 x 200 m

Drempelwaarde ca. 0,5 ha

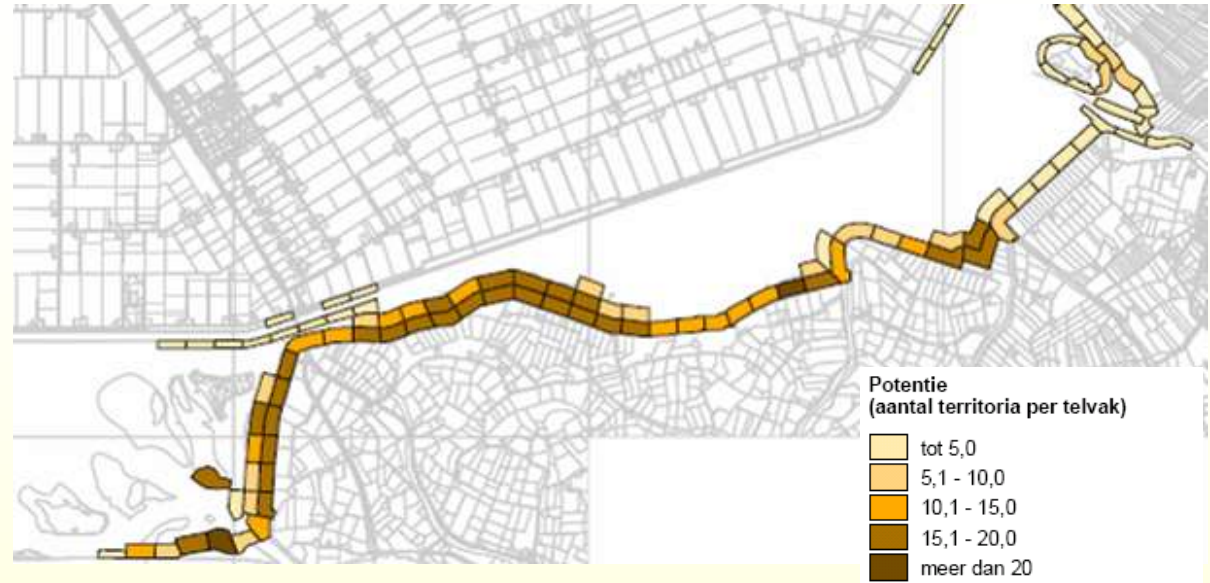
Rietzanger – draagkracht

Conclusies

- geschikt habitat: 140 vakken, 350-700 territoria afhankelijk van variatie in oppervlak overjarig riet!
- maximaal geteld in BMP-plots 279 territoria

Rietzanger – maatregelen en perspectieven

Conclusies

- 140 vakken voldoen aan terreineisen (draagkracht 350-700 territoria)
(Zwarte Meer: draagkracht 175-350 territoria)
N2000 doelstelling 270.
- perspectief na aanpassen maai-beheer: 181 vakken, 1300 territoria